

Alice Risenfors, Kommunjurist
Tfn: 0345-18043
E-post: alice.risenfors@hylte.se

2022-08-25

Kommunstyrelsen
2022 KS0293

Ärendebeskrivning - Ansvarig utgivare för kommunfullmäktiges webbsändningar

Rättslig reglering

Sändningarna från kommunfullmäktiges sammanträden omfattas av reglerna i yttrandefrihetsgrundlagen (1991:1469) (YGL). YGL är nämligen tillämplig på sändningar av program som är riktade till allmänheten och avsedda att tas emot med tekniska hjälpmedel. Som sådana sändningar räknas också tillhandahållande till allmänheten på särskild begäran av direktsända eller inspelade program, om starttidpunkten och innehållet inte kan påverkas av mottagaren, s.k. direktsändning (1 kap. 3 § 2 st. YGL). Sändningarna från kommunfullmäktiges sammanträden räknas som sådana direktsändningar.

Dessa sändningar ska ha en utgivare. Utgivaren utses av den som bedriver sändningsverksamheten (4 kap. 1 § YGL). En utgivare ska vara en fysisk person med hemvist i Sverige. Den som är underårig eller i konkurs eller som har förvaltare enligt särskilda bestämmelser i lag får inte vara utgivare (4 kap. 2 § YGL). Utgivaren ska ha befogenhet att utöva tillsyn över framställningens offentlighöörande och att bestämma över dess innehåll så att ingenting får föras in i den mot hans eller hennes vilja. Varje inskränkning i denna befogenhet ska vara utan verkan (4 kap. 3 § YGL).

Den som är utgivare är som utgångspunkt ensam ansvarig för yttrandefrihetsbrott som begås i programmet (6 kap. 1 § YGL). Om ställföreträdande utgivare gått in som utgivare ansvarar istället den. Det finns dock undantag från det s.k. ensamansvaret, bl.a. för direktsändningar av dagshändelser (1 kap. 16 § YGL). Enligt Justitiekanslerns (JK) praxis är direktsändningar av debatter i kommunfullmäktige sådana sändningar av dagshändelser som innebär att undantaget ska tillämpas (JK:s beslut den 9 december 2009, dnr 6526-09-31 respektive JK:s beslut den 17 oktober 2016 dnr 5645-16-31). Det innebär att utgivarens ansvar inte tillämpas, utan var och en som uttalar sig under sändningen ansvarar för det hen säger. Kommunledningskontoret bedömer att det i förtydligande syfte bör föras in i kommunfullmäktiges arbetsordning att var och en ansvarar för vad hen säger under sammanträdena och de sändningar som sker därifrån.

Den som ägnar sig åt sändningsverksamhet är vidare skyldig att anmäla det till Myndigheten för press, radio och tv (MPRT) för registrering (2 kap. 2 § radio- och TV-lag (2010:696)). Den som utser en utgivare ska också anmäla vem som har utsetts till MPRT (3 kap. 13 § radio- och TV-lag).

Lämplig ansvarig utgivare

Den som ska utses till utgivare för sändningarna måste ha de befogenheter att styra över innehållet som följer av 4 kap. 3 § YGL. Den som närmast har möjlighet att styra över kommunfullmäktiges sammanträden är dess ordförande. Ordföranden leder fullmäktiges

sammanträden och ansvarar för ordningen vid dem (5 kap. 43 § kommunallag (2017:725)). Hen har t.ex. möjlighet enligt kommunallagen att visa ut den som stör ordningen och inte rättar sig efter tillsägelse.

Kommunledningskontoret föreslår mot bakgrund av ovanstående att kommunfullmäktiges ordförande utses till ansvarig utgivare för sändningarna från kommunfullmäktiges sammanträden.

Kommunledningskontoret anser att det i kommunfullmäktiges arbetsordning bör tilläggas att kommunfullmäktiges ordförande är ansvarig utgivare för sändningarna. Det bör också tilläggas att ordföranden som ansvarig utgivare har befogenhet att kontrollera innehållet i sändningarna så att ingenting förs in i dem mot dennes vilja. Hen har också möjlighet att besluta att sändning i ett visst fall inte ska ske, eller att avbryta en pågående sändning. Befogenheten följer av YGL (4 kap. 3 §) och tillägget i arbetsordningen ska betraktas enbart som ett förtydligande.

Utgivaren utser själv ställföreträdande ansvarig utgivare. Eftersom det är kommunfullmäktiges förste eller andre vice ordförande som normalt fullgör ordförandens uppgifter vid dennes förfall anser kommunledningskontoret dock att det är lämpligt att dessa utses som ställföreträdande utgivare.

Emma Gröndahl
Kommunchef

Alice Risenfors
Kommunjurist